

విద్యార్థికి ఈ సమాజం అంతా గురువే. తెలియని విషయాలు చేపేవారందరూ గురువులే. చేపలు పట్టే వ్యక్తి కూడా ఏకాగ్రత విషయంలో గురువే అని వివరిస్తుంది మహాభాగవతంలోని అవధాత ఉపాఖ్యానం. సమాజం మంచి సమగ్రమైన విజ్ఞానం లభిస్తుంది. మనసు వికసిస్తుంది. తుదిగా ఆ సమాజంపై గౌరవం ఏర్పడుతుంది.

ఎవరు గుర్తువు? ఎది చెబువు?

వగలుగుతుంది

మనిషుల కలిసి..

విద్యార్థి జీవితం గురువుపైన ఆధారపడి ఉంటుంది.
పరుళిమ్మలు బంధం ఎంత బలంగా ఉంటే? ఆ విద్యార్థి
ప్రపాత్తు అంత ఉజ్జ్వలంగా ఉంటుంది. సనాతన
విద్యావిద్యనం గురుళిమ్మల సంబంధాన్ని చాలా
ఉండర్చాలో స్ఫుర్షం చేసింది. దీనికి సంబంధించిన
శారీరం కేనోపనిషత్తు శాంతి మంత్రంలో కనిపి
స్తుంది.

ఓం సహనావవతు, సహనోభునక్తు..
హామీర్యం కరవావహై
జస్యినావధితమస్తు మావిద్యషావహై
— ని — ని — ని ”

ఈ శాంతి మంత్రం విద్యావిధానానికి ఓ దిక్కున్ని
గాంభిటి. దీనిలో ఉన్న గురుశిష్ట సంబంధ అంశాలను
రిశీలిస్తే మన సంప్రదాయం వారి బంధానికి ఎంత
సాధారణ్ణ జీవిందో తెలుస్తుంది. శిష్టుడిని గురువు
మంత్ర ప్రేమగా చూసుకోవాలో అర్థమవతుంది. “జీ
మృదువుడా! మనమిద్దరిని భగవంతుడు రక్షిస్తూ, పోషిస్తూ
ఉండాలి. మనమిద్దరం శక్తిమంతులమై శ్రమిస్తూ
ఉండాలి. మన అధ్యయనం తేజోవంతంగా ఉండాలి.

వినయమే విద్యార్థునకు
తొలిమెట్టు, గురువు కూర్చునే
నం, ఆయన వినియోగించే వస్తువు
మాడా సాక్షాత్తు గురువే అనే భావనతో
ఉడేవారు అప్పటి విద్యార్థులు. పారం
మిగించుకొని గురువు వెళ్లాడ.. ఆయన
ఎయోగించిన అసనాన్ని తాకడానికి
శాపాసించేవారు కాదు. గురువుపై
అంతటి భక్తిప్రపత్తులుం
డేవి.

కేనోపనిషత్తులోని శాంతిమంత్ర ప్రసాదం. గురుశివ్య సంబంధం గురించి విద్యార్థికి ప్రతి గురువు తెలియజే యాలి. అప్పుడు ఆ విద్యార్థికి గురువు ప్రాణసమానుడు ఏనుట్టాడు.

జిన అనే పదం నుంచి ఆవిర్యానించింది జైనం. ఆ పదానికి జయిలచినవాడు అని అర్థం. బండనాలు, కోరికలు, మానసిక వికారాలను జయిలచి (జిష్టులై) ఉంటే కైపల్పుం సాధ్యమనేది జైన మత నినాదం. దీనికోసం జనులు నిర్దారింధులు కావాలని వీరి ప్రధాన బోధ. అంటే భవబంధాల నుంచి విముక్తి పొందిన

వారని అర్థం.

స్తాపన: జైన మత స్తాపకుడు వ్యవహనాదుడు. ఇతడు మొదటి తీర్థరకరుడు. జీవ ప్రవాహస్ని దాటడానికి వారడి నిర్మించిన వారిని తీర్థరకరులు అంటారు. ఏరు మొత్తం 24 మంది. వీరిలో చివరి ముగ్గురూ ఈ సిద్ధాంతం అబీపృష్ఠికి కృషి చేశారు. వారు నేమి, పార్వత్యాదుడు, వర్ధమాన మహావీరుడు. ప్రాచీన జైన సిద్ధాంతాన్ని పూర్తి స్థాయిలో మతంగా రూపుదిద్ది ప్రచారం చేసిన వాడు వర్ధమాన మహావీరుడు. అందుకే ఆ మతం ఆయన పేరుతోనే ప్రచారం లోకి వచ్చింది.

ఇతని అనలు పేరు వరఘానుడు. తండ్రి సిద్ధ
రుడు. తల్లి త్రిశల. షైఫాలీ నగరం దగ్గరలోని కుండ అనే
గ్రామంలో జనించాడు. భార్య యశోద. నలందని దర్శించిన

సత్యంతోనే విమోచన

అని ఉపదేశించారు. కానీ, నాలుగురాళ్ల సమకూర్చలానే మనుషుల్లో అహం పెరిగిపోతేంది. దైవాన్ని స్ఫురించడం మరచిపోతున్నాడు. వేదలను ఈసండించుకుంటున్నాడు. ఇలాంటి భావంలు ఉన్నంత కాలం సంతోషం దరి చేరదు. ప్రవక్త(స) చెప్పినట్టు... సత్కార్యాల్లోనే సంతృప్తి ఉంది. దర్శ బధమైన సంపాదన, దర్శ సమ్మతమైన ఖర్చు, మంచి పనుల కోసం వెచ్చించే సమయం.. ఇప్పుడ్నీ సంతోషానికి హౌతులు అవుతాయి. దూరులకు కొండిని తేకుచూసోయి ఇంచుపుర సెపులూనీ ఓఱిసోయి

The logo for Daivamm digital is a red flower-shaped graphic with yellow outlines. In the center is a stylized yellow 'Om' symbol with a blue and gold decorative border. Above the 'Om' is a small blue starburst. Below the 'Om' are two small, colorful circular icons representing deities.

విద్యార్థుల ప్రవర్తన

పా రశాల ఒక సౌమాజిక దేవీపాలయం. అక్కడ అందరూ సమానం. పేద, ధనిక భేదాలు ఉండకూడదు. పురాణాల కాలం నుంచి మన విద్యావ్యవహర్షాలో ఇది కనిపిస్తుంది. దశరథ మహరాజు కుమారులైన రామలక్ష్మణభరతశత్రుములు వసిష్టు దగ్గర, బలరా మక్షమ్మలు సాందీపని ముని దగ్గర ధనవంతుల పిల్లల్లా విద్యనభ్యస్తించలేదు. నిరాడంబ రంగా, సౌమాన్యమ్మల్లాగే చదువుకున్నారు. సౌమాజిక, రాజనీతి విషయాలలో శ్రీరామచంద్రుడు ఈనాటికీ ఆదర్శమూలిగా ఖాపించడానికి కారణం గురువు దగ్గర వినయంగా విద్యనభ్యస్తించడమే. శ్రీకృష్ణుడు నిరుపేద అయిన కుచేలుడితే స్నేహం చేశాడు. వారి మైత్రి గురుకులం వరకే పరిమితం కాలేదు. కృష్ణుడు ఎంతో ఉన్నతస్థాయికి ఎదిగాక కూడా కుచేలుడిని ఆదరించాడు. తన సరసన కూర్చోబెట్టుకొని, గౌరవించేంతటి సంస్కారం ఆనాటి విద్యావిదానం నేర్చినదే.

విద్యుత్.. విజ్ఞాన గని

ప్రతి మనిషి చదువుకోవాలి. చదువుకుటేనే మంచి మనుగడ. పరిణామ క్రమంలో విద్యాప్యవస్తలో ఎన్నో మార్గాలు వచ్చాయి. పూర్తికాలంలో గురుకులాల్లో చదువుకునేవారు. బొధమత రోజుల్లో అది ఆరామాలకు చేరుకుంది. తర్వాత అనేక సంస్కరణలకు నోపుకుంది, అనేక విదానాలు అలవర్పుకుంది. ఒకసాడు గురుకులం.. ఇంకోనాడు ఆరామం.. ఇప్పుడు పారశాల.. ఏదైనా విజ్ఞానాన్ని ప్రసాదించే ఆలయమే. అక్కడ గురువే ఔషధం. అక్కడికి వచ్చే శిమ్మెడు పరమబ్రతుడు. ఆ భక్తుడిని పరిపూర్ణంగా అనుగ్రహించాల్సింది గురుదేవుడే. ఒక్కిడి లేని చదువును అనుగ్రహించి.. విజ్ఞానాన్ని కట్టాక్కించి.. వారి జీవిత మార్గానికి వెలుగు ప్రసాదించాలి.

• ४५

విద్య అందరికీ అవసరమే. అందుకే తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల విషయంలో విద్యకు అత్యంత ప్రాధాన్యం ఇస్తారు. పురాణాల కాలంలోనూ ఇదే కనిపిస్తుంది. మనుషులు, దేవతలే కాదు.. చదువు ఎంత గొప్పదో అను రుల్లోనూ నాటుకుపో యింది. ఈ విషయాన్ని పోతన మహాబాగవతం లోని 130, 132 పద్మాలు సారాంశం మనకు పోతాయి. హిరణ్యకశిషుడు రాక్షసరాజు. ఆయన ప్రహోదుడు. ఓ రోజు చిన్నారి ప్రహోదుడిని చిన హిరణ్యకశిషుడు లాలనగా.. పారిస్తున్నారు. బాగా చదువాలంటూ పిల్లలపై ఒత్తిటి చేస్తున్నారు పారశాలకు వ్యౌతు తమ పిల్లాడికి మార్చుల గురించి అడుగుతున్నారే కానీ, ఎలాంటి విద్య జోడిస్తున్నారో, ఏం నేర్చించాలో నూచించడం లేదు. కానీ, తల్లి దండ్రులు పిల్లవాడిని బడికి పంచినపుడు ఎలా వ్యవహారించారో హిరణ్యకశిషుడి ద్వారా మనకు తెలియజ్ఞాసారు పోతన. ప్రహోదుడిని గురువులకు అప్పగిస్తూ హిరణ్యకశిషుడు.. “ఓ గురువులారా! మా పిల్లవాడు ఇప్పటిదాకా జీవితానికి సంబంధించిన జ్ఞానం లేకుండా ఉన్నాడు. నేను మా అబ్బాయి పైకి రావాలని అనుకుంటున్నాను. దయచేసి మా పిల్లవాడికి చదువు చెప్పి గ్రంథాలు చది వించండి. సీతిశాస్త్రం నేర్చించి సంస్కరించి మమ్మల్ని రక్షించండి” అని విన్నవిమచున్నాడు. ఇందులో తన కుమారుడికి డైతిక బిలువలున్న విద్య నేర్చించడని చేయడానికి విచిత్రమార్పం చేయి తేచి

చదువని వాడజ్ఞాండగు,
జదివిన సపుస్యివేకి చతురత గలుగుం
జదువగ వలయును జనులకు, జదివించెద
నార్యులోర్ధ జదువము తండ్రీ!

అని అన్నాడు. “జీవితానికి చదువు చాలా
ముఖ్యం, చదువుకోని వాడు అజ్ఞానిగా ఉంటాడు..
వాడు పశువతో సమానం. చదువుకుంటే తెలివితే
టలు బాగా వస్తాయి. చదువనేది మంచి ఏమిటి?
చదు ఏమిటి? అనే వివేకాన్ని కలిగిస్తుంది. అందుకే
ర్షీణున ప్రతిపాదు చదువుకోవాలి. నిన్ను మంచి గురు
ల దగ్గర చదివిస్తాను” అని ఆ పద్య భాషం. ప్రతి తల్లి
ఎడులు తమ పిల్లలకు విద్య ప్రాథాన్యం తెలియజేయాలి.
గొన విధంగా ప్రోత్సహించాలి. విద్యాషై ఆస్తి కలిగించే
మయాలు చెప్పాలి. అప్పుడు పిల్లలకు బఱిపై మమ
రం పెరుగుతుంది. చదువుషై ఆస్తి కలుగుతుంది.

స్వర్చించే విడ్య.. కాదని, ఉత్తరము తన కుమారుడు అప్పిమన్మదీకిచ్చి ఇప్పుడు చదువంచే.. మార్పులు. ఉత్తీర్ణత శాతం. వివాహం చేస్తాన్ని విరాటరాజుకు వివరించి చెబుతాడు.

మనసు జయించిన మహావీరుడు

ప్రహం (ఇతర వస్తువుల కోసం ఆశ పడకపోవడం), అశేయం (దొంగతనం చేయకపోవడం), బ్రహ్మాచర్యం. వీటిన్నటినీ బోధిస్త్రూ మహాపీఠుడు దేశాలను చేశారు.

పెద్దపీటు: అహింసా మార్గాన పయనిస్తే సంసారిగా ఉంటూనే కైపల్యం పొందవచ్చనేది ఏరి ప్రధాన నినాదం. అందుకే వీరు అహింసకు చాలా ప్రాదాన్యతనిస్తారు. ఎంతగా అంటే... వ్యవసాయం వల్ల భూమిలోని జీవులు హింసకు గురవుతాయని వ్యవసాయం చేయకపోవడం ఏరి మార్గమనానికి పరాకాష్ట.

శాఖలు: జైనంలో దిగంబర, శ్వేతాంబర అనేవి రెండు ప్రధాన శాఖలు. కొన్ని విషయాల్లో బేధాలున్నా ఏరి మార్గిక సూత్రాలు ఒకటే. ఏరు నిరీక్ష్య వాదులు. ఏరి దృష్టిలో స్ఫురికర్త లేదు. వేద ప్రామాణ్యాన్ని అంగికరించరు. ఆత్మ అంటే జీవమని నమ్ముతారు. పుత్రాలు, లోహాల వంచివాణినీ సాప్త్ర జీవులు అంటారు.

చిరుదోగ్గి ఏనాడూ అబద్ధమాడేవాడు కాదు. నిజం దాచే వాడు కాదు. అందుకే నిరంతరం ఆత్మవిశ్వాసంతో ఆనందంగా ఉండేవాడు. ఉన్నతోదోగ్గి ఇంటాబయటా అబద్ధాలు చెప్పేవాడు అందుకే ఎవ్వుడూ అపూర్వ భావంతో ఆంతర్జ్ఞధనం చెందుతూ ఉండేవాడు. ఈ సందర్భంగా క్రీస్తు చెప్పిన ఒక అద్భుతమైన ఆధ్యాత్మిక గుర్తు తేస్తోందిను

“మీరు సత్కార్ని గ్రహించాలి. ఆ సత్కారం మిమ్మల్ని స్వతంత్రంగా చేస్తుంది” అంటూ ప్రభువు. సత్కారంగా జతికేవారు ఎవరికి బయపడాలన్న పణిలేదు. వారికి ఏ అందోళనా ఉండదు. వారిలో ఆత్మవిశ్వాసం తోటికిసలాడుతుంటుంది. అలాంటి వారు ఏ హోదాలో ఉన్నాడు. ఏ సంపదలూ లేకపోయినా.. లోకం వారికి దానొహం అవుతుంది. అందుకే ‘సత్కార్నే జయం’ అన్నారు.

